

การสร้างหรือสลาย? ภาพแบบฉบับของพ่อ: ข้อค้นพบจากการวิเคราะห์เนื้อหาภาพยนตร์สั้นโฆษณา

กนก อมรปฏิพัทธ์¹

บทคัดย่อ

วิธีคิดที่มีต่อความเป็นพ่อมักเชื่อมโยงกับหน้าที่หารายได้เพื่อเลี้ยงดูครอบครัว แต่สื่อต่างๆ กลับเลือกนำเสนอบทบาทของพ่อยุคใหม่ในความหมายหลากหลายขึ้น ผ่านวิธีการนำเสนอที่ต่างกัน ซึ่งโฆษณาเป็นหนึ่งในวิธีการที่มีประสิทธิภาพปรับเปลี่ยนการรับรู้ของผู้ชม พร้อมๆ กับสะท้อนให้เห็นบทบาทของพ่อที่เปลี่ยนแปลงไปในสังคม บทความนี้จึงตั้งคำถามต่อว่า การนำเสนอภาพของพ่อในบทบาทการทำงานกับบทบาทครอบครัวในภาพยนตร์โฆษณาไทยเป็นอย่างไร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การใช้ภาพแบบฉบับ ทั้งภูมิหลังของพ่อ ลักษณะของผู้ดำเนินเรื่อง และบทบาทของพ่อกับลูก ด้วยการใช้วิเคราะห์เนื้อหาภาพยนตร์สั้นโฆษณาทางอินเทอร์เน็ตของไทย จำนวน 19 เรื่อง พบว่า ภาพแบบฉบับของพ่อค่อยๆ สลายไปสู่ลักษณะของผู้ชายยุคใหม่ที่ไม่จำเป็นต้องผูกติดกับบทบาทการทำงานเท่านั้น รวมทั้งยังมีลักษณะสลับบทบาททั้งการปกป้อง การให้คำปรึกษา และอบรมลูกในเวลาเดียวกันได้ ข้อค้นพบนี้แสดงนัยว่า โฆษณาช่วยสลับล้างความคิดผู้ชายเป็นใหญ่แบบตะวันตกโดยลดทอนภาพแบบฉบับของพ่อที่มักเป็นแบบเดียวลง

¹ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Abstract

The fatherhood mindsets have been generally associated with traditional roles of fathers as the primary financial provider. Nevertheless, the new fathers' roles in media have been portrayed in various definitions and different modes of presentation. Especially, advertising has effectively enacted to shape audiences' perceptions and reflected the changing role of fathers in society. It is questionable how Thai film commercials represent the working roles and the family roles of fathers. The objective of this study was to analyse the use of fatherhood stereotype presentation including demographics background, character appearance, and roles of fathers with children. A content analysis of 19 Thai internet films indicated that advertising representation of father roles have destereotyped as new male, detached from working role. Also, fathers were likely to be shown as role shifting in which protecting, advising, and nurturing their children. It was implied that Thai advertising lessened stereotypes of fathers in order to overrule western patriarchy system.